

Innst. 434 S

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra utenriks- og forsvarskomiteen

Dokument 8:77 S (2016–2017)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Liv Signe Navarsete, Torgeir Knag Fylkesnes, Trine Skei Grande og Knut Arild Hareide om sikring av egnet helikopterkapasitet for Hæren og videreføring av hovedbase for helikopter på Bardufoss

Til Stortinget

Sammendrag

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen sikre at det norske forsvaret har egnet helikopterstøtte for Hæren lokalisert på Bardufoss.
2. Stortinget ber regjeringen sikre at hovedbasen for helikopter beholdes på Bardufoss, med tilhørende operativ og teknisk ledelse, utdanning, trening, vedlikehold, logistikk og administrasjon.»

Sakens forslag 1 ble sendt utenriks- og forsvarskomiteen til behandling. Forslag 2 ble etter votering avvist, jf. forretningsordenen § 39 annet ledd bokstav e.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Svein Roald Hansen, lederen Anniken Huitfeldt, Marit Nybakk, Kåre Simensen og Jonas Gahr Støre, fra Høyre, Elin Rodum Agdestein, Regina Alexandrova, Sylvi

Graham, Øyvind Halleraker og Trond Helleland, fra Fremskrittspartiet, Harald T. Nesvik, Jørund Rytman og Christian Tybring-Gjedde, fra Kristelig Folkeparti, Knut Arild Hareide, fra Senterpartiet, Liv Signe Navarsete, fra Venstre, Trine Skei Grande, og fra Sosialistisk Venstreparti, Bård Vegar Solhjell, viser til det fremlagte forslaget.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Venstre, mener at samling av Bell-miljøet i tråd med Prop. 151 S (2015–2016), jf. Innst. 62 S (2016–2017), vil gi bedre støtte til Forsvarets spesialstyrker.

Flertallet mener at dagens fordeling av Bell 412 skal videreføres inntil tilstrekkelig kapasitet med NH90 og AW101 er etablert, anslagsvis innen 2019–2020.

Komiteen har merket seg at i den pågående landmaktutredningen vil helikopterstøtte til landstyrkene behandles i en helhetlig landmilitær kontekst.

Komiteen viser for øvrig til sine merknader i Innst. 62 S (2016–2017).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt partiprogram for 2017–2021, der det understrekes at en moderne, slagkraftig og mobil landmakt skal inkludere helikopterstøtte for Hæren basert på Bardufoss. Disse medlemmer vil komme tilbake til et helhetlig opplegg for Forsvarets helikopterstruktur når landmaktutredningen behandles i Stortinget høsten 2017, i praksis del to av behandlingen av langtidsplanen for forsvarssektoren for 2017–2020.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Sosialistisk Venstreparti er av den oppfatning at Hæren fortsatt skal ha tilgang på egne helikoptre basert på Bardufoss.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet ser det ikke som formålstjenlig å legge noen føringer for framtidige kapasiteter til landmakten, mens landmaktutredningen pågår. Disse medlemmer er opptatt av at den militærfaglige vurderingen som mandatet for landmaktutredningen definerer, må ferdigstilles, uten politisk påvirkning, og avventer derfor landmaktutredningens konklusjoner, før disse medlemmer tar stilling til dimensjonering og innretning av landmakten i forsvarssektoren. Disse medlemmer legger videre til grunn at flertallets intensjon i vedtak i Innst. 62 S (2016–2017), der blant annet behovet for helikopterkapasitet til Hæren er omtalt, ivaretas i den pågående utredning av landmakten.

Disse medlemmer viser til omtalen av landmaktutredningen i Innst. 62 S (2016–2017) om Langtidsplanen for forsvarssektoren, der det er enighet mellom et flertall fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti om at helikopterkapasitet til Hæren er et av hovedelementene som skal utredes. Disse medlemmer viser særlig til merknadene på side 26 i Innst. 62 S (2016–2017):

For å sikre en mest mulig relevant innretning av landmakten, hvor kampkraft, mobilitet, utholdenhet og reaksjonsevne er viktige faktorer, ser dette flertallet det som naturlig at landmaktutredningen vil behandle en rekke enkeltspørsmål knyttet til den videre utviklingen av Hæren og Heimevernet, eksempelvis, men ikke begrenset til:

- landmaktens tilstedeværelse og kampkraft i hele landet, med særlig vekt på Nord-Norge og med utgangspunkt i dagens tyngdepunkt i Indre Troms, Porsanger og Sør-Varanger,
- fordeling og sammensetning i Hæren mellom militært tilsatte og vernepliktig personell, og anvendelse av reservepersonell, og
- modernisering av materiell i landmakten, inkludert framtidig behov for helikopterkapasitet.

Disse medlemmer viser også til at det samme flertallet fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, på side 35 i Innst. 62 S (2016–2017), også understreker at tidspunktet for flytting av Bell 412-helikoptrene først kan fastsettes endelig når alternativ helikopterkapasitet er på plass. Det fremgår av Innst. 62 S (2016–2017) at dette anslagsvis vil kunne skje innen 2019–2020. Disse medlemmer peker videre på at det samme flertallet viser til sine merknader om landmaktutredningen, der det blant annet skal utredes om de ni Bell 412-helikoptrene som blir stående på Bardufoss, eller annen helikopterkapasitet, vil være nødvendig for å gi Hæren økt mobilitet.

Disse medlemmer viser også til den øvrige omtalen av landmaktutredningen i Innst. 62 S (2016–2017).

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti viser til at det er stor skilnad på oppdraga for Hæren i nord og for spesialstyrkane i sør. Desse medlemene strekar under at 339-skvadronen si avdeling på Rygge er dedikert spesialstyrkane og beredskapstroppen i politiet. 339-skvadronen si avdeling på Bardufoss har til oppgåve å støtte Hæren og har i tillegg trening med Kystjegerkommandoen. I tillegg bidreg Bell-helikoptra på Bardufoss med alminneleg beredskap for politiet i nord.

Medlemene i komiteen frå Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti strekar under at det som har vore hovudutfordringa for Bell-miljøet i sør, er at det har vore for få mennesk. Å auke talet på mennesk på Rygge vil gje den effekten som vert etterspurt. Fleire mennesk vil gje betre utnytting av skroga og kunne også ha gjort det mogleg å redusere talet på skrog og i staden bruke meir pengar på Hæren sine operasjonar.

Desse medlemene viser til at det er godt kjent at NH90 har store avgrensingar, mellom anna med underliggjande radar. Desse medlemene peikar på at det i dag ikkje er ressursar til å auke uttak av flytimar på NH90 ut over det som vert dedikert Kystvakta og i neste omgang fregattane. I kostnader flyg ein om lag 10 til 15 flytimar med Bell for kvar flytime NH90.

Desse medlemene viser til at Bell er særst godt eigna til bruk av mindre grupper, kommunikasjonsnoder, spesialstyrkar og innsetting bak linjene til fienden. Bell er lette og logistisk enkle å flytte. Desse medlemene viser til at Bell har vist seg godt eigna til medisinsk evakuering, noko mellom anna fleire oppdrag i Afghanistan har vist. Desse medlemene presiserer at kapasiteten til løft av større troppar ikkje er avgjerande for Hæren.

Desse medlemene viser til at gjeve dei ressursane Hæren og spesialstyrkane i dag har til å drifte helikopter, så vert ressursane nytta på ein god måte. Ein liten auke i talet på mennesk på Rygge vil gje ein monaleg betre situasjon.

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti fremjar på dette grunnlaget følgjande forslag:

«Stortinget ber regjeringa sikre at det norske forsvaret har eigna helikopterstøtte for Hæren lokalisert på Bardufoss.»

«Stortinget ber regjeringa sikre at det sentrale helikoptermiljøet vert vidareført på Bardufoss for å oppnå operative og logistiske synergieffektar for effektiv drift og sikre at funksjonane operativ og teknisk leiing, utdanning, trening, vedlikehald, logistikk og administrasjon vert verande på Bardufoss.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringa sikre at det norske forsvaret har eigna helikopterstøtte for Hæren lokalisert på Bardufoss.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringa sikre at det sentrale helikoptermiljøet vert vidareført på Bardufoss for å oppnå operative og logistiske synergieffektar for effektiv drift og sikre at funksjonane operativ og teknisk leiing, utdanning, trening, vedlikehald, logistikk og administrasjon vert verande på Bardufoss.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råder Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument 8:77 S (2016–2017) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Liv Signe Navarsete, Torgeir Knag Fylkesnes, Trine Skei Grande og Knut Arild Hareide om sikring av egnet helikopterkapasitet for Hæren og videreføring av hovedbase for helikopter på Bardufoss – vedlegges protokollen.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 6. juni 2017

Anniken Huitfeldt

leder

Christian Tybring-Gjedde

ordfører

